

ZO
8.10

T/M

DI
10.10

Urgenda

fietst door Friesland

GROU • REDUZUM • LEEUWARDEN • AKKRUM • SNEEK • JOURE • HEERENVEEN • WOLVEGA

Programma Fietstocht 8, 9 en 10 oktober - Dag van de Duurzaamheid 2017 versie 6-10

Op 8, 9 en 10 oktober is Urgenda te gast in Friesland. U kunt de hele fietstocht meerijden of twee dagen, een dag of een dagdeel. Iedereen is heel welkom!

Op weg naar de Dag van de Duurzaamheid fietst Urgenda door Friesland, langs allerlei koplopers. Vele koplopers zijn ook 'freonen' (vrienden) die werken aan een fossielvrij Friesland. We fietsen ook als opmaat naar de Elfwegentocht in 2018: de eerste twee weken van juli reist Friesland fossielvrij, dus zonder een druppel benzine. Fietsen hoort daarbij! En deze fietstocht wordt beschikbaar gesteld aan iedereen die ook in 2018, in het kader van Friesland Culturele Hoofdstad van Europa, langs bijzondere Friese initiatieven wil fietsen.

Bijzondere initiatieven

Tijdens tal van stops onderweg, bij Friese freonen en bij andere Friese koplopers, gaan we zien wat er allemaal gebeurt op het gebied van duurzaamheid. Van de Elfwegentocht tot duurzame studentenacties. Van energieneutrale huizen tot duurzame songs. Van Grou tot aan Wolvega. Ondernemers, gemeenten, bewoners: ze komen allemaal aan bod!

Praktisch

Elke dag begint en eindigt bij een station zodat iedereen makkelijk kan aanhaken. Per dag fietsen we tussen de 30-70 kilometer. Wilt u een of meer dagen mee fietsen of heeft u vragen, ideeën of tips? Stuur een mailtje aan annelies.bol@urgenda.nl

Volg de Fietstocht

Bekijk de laatste versie van het programma op www.urgenda.nl
Volg de tour via Twitter @urgenda #dvdd17, Instagram @urgendaNL en Facebook.com/urgenda
Bekijk de video's van de tour op www.urgenda.tv

Kijk voor de meest recente update van het programma op urgenda.nl/fietstocht

provincie Fryslân

GEMEENTE

ELFWEGENTOCHT
TWEË WEKEN FEEST ZONDER EEN DRUPPEL BENZINE 2018

ZO
8.10

T/M

DI
10.10

Urgenda

fietst door Friesland

GROU • REDUZUM • LEEUWARDEN • AKKRUM • SNEEK • JOURE • HEERENVEEN • WOLVEGA

Programma zondag 8 oktober – 40 km fietsen

(Grou, Reduzum, Wirdum, Leeuwarden)

Duurzaam muziekprogramma tevens op zondag 8 oktober tussen 10.00-22.00 uur: www.jit.frl
Met om 8.00 uur hun persmoment bij de Elfstedenhal in Leeuwarden.

12.00 – 12.15 uur

Feestelijke aftrap Fietstocht in Duurzaam Dorp Grou

Van Duurzaam Grou van Stichting Groen Grou krijgen we in de kringloopwinkel een kop koffie aangeboden (inloop 11.45 uur). René Meijer vertelt kort over de duurzame droom van Grou. Duurzame dorpen in Friesland geeft toelichting en Marjan Minnesma (directeur Urgenda) geeft samen met wethouder Jan Atze Nicolai van de gemeente Leeuwarden de feestelijke aftrap voor de Friese fietstocht!

Locatie: Kringloopwinkel, De Muldyk 3, Grou

12.15 – 12.45 uur

12.45 – 13.15 uur

Bezoek windmolen in duurzaam dorp Reduzum (& freon Lekkere Trek)

Jeljer Zijlstra en Albert Bouwstra nemen ons mee in het verhaal van de dorpsmolen van Reduzum! Maar naast de windmolen is de stichting 'doarpmune' ook hard bezig met bv zonnecollectoren en energiebesparing in de dorpen Reduzum, Idaerd en Friens. We kunnen hier ook een broodje eten uit de (bijna elektrische) wagen van 'Lekkere Trek'.

Locatie: 1^e stop van 5 minuten bij blauwe tent, Overijsselseweg 6, Reduzum.

2^e stop is bij de tennisvereniging, Stanfreisstrjitte 7, Reduzum dorpshuis, Reduzum

13.15 – 13.30 uur

13.30 – 14.00 uur

Mini oplaadfeestje met Fastned!

Met uitzicht op het Fastned snellaadstation van Wirdum hebben we het over de ambitie van Fastned: vrijheid voor de elektrische rijder door heel Europa. Hoe kunnen we die vrijheid realiseren? Hoe snel gaan we de komende jaren met de techniek?

Locatie: (landweg naast Fastned station Mandelan) Tsjærddyk, Wirdum

provincje fryslân
provincie fryslân

GEMEENTE

gemeente
Weststellingwerf

DE FRYSKJE MARREN

ELFWEGENTOCHT
TWEË WEKEN FEEST ZONDER EEN DRUPPEL BENZINE

ZO
8.10

T/M

DI
10.10

Urgenda

fietst door Friesland

GROU • REDUZUM • LEEUWARDEN • AKKRUM • SNEEK • JOURE • HEERENVEEN • WOLVEGA

14.00 – 15.00 uur

15.00 – 15.30 uur

Kijkje in energieneutrale woning van Elkien

De Friese woningcorporatie Elkien streeft naar een gemiddeld energieneutraal woningbezit in 2030. Het 'oude denken en doen' helpt niet om dit te bereiken. Door innovatie en experimenteren komen ze tot 'de huizen én het wonen van de toekomst'. Elkien neemt ons kort mee in hun ambitie en we nemen een kijkje in een van de eerste woningen die energieneutraal zijn EN volledig zijn gebouwd van isolatiemateriaal (en hierdoor een circulaire schil hebben).

Locatie: Diny Sprockstraat 2, Leeuwarden

15.30 – 15.50 uur

15.50 – 16.15 uur

Opschaling van elektrische boten en SUPpen in Leeuwarden

Ritske Merkus van Green Joy geeft ons een kijkje in de ontwikkeling van fossiele boten naar elektrische boten! En vertelt ons over de snelgroeiende watersport SUPpen waarin zij (internationale) events organiseren waarin zij koploper zijn! Gedurende ons bezoek vind ook op het stadstrand de finish van een lokale SUPwedstrijd plaats.

Locatie: Stadstrand, Sixmastraat 17, Leeuwarden

16.15 – 16.35 uur

16.35 – 17.00 uur

Bezoek Max Mobiel & Mannen van Staal

Met de elektrische Max Mobiel kunnen ouderen en minder validen vaker en eenvoudiger uitstapjes maken waardoor mensen langer onderdeel blijven uitmaken van de maatschappij. Bij de Mannen van Staal worden de Max Mobiels gemaakt. Een grote hoeveelheid Max Mobiels zullen meerijden op 14 juli tijdens de futuristische stoet van duurzaam vervoer (het slotevent van de Elfwegentocht).

Locatie: Mannen van Staal, Morseweg 19, Leeuwarden

17.00 – 17.15 uur

17.15 – 17.20 uur

Startpunt Dijkstra Draisma rondleiding

Locatie: Simon Vestdijkwei 11, Leeuwarden

provinsje fryslân
provincie fryslân

ELFWEGENTOCHT
TWEË WEKEN FEEST ZONDER EEN DRUPPEL BENZINE

ZO
8.10

T/M

DI
10.10

Urgenda

fietst door Friesland

GROU • REDUZUM • LEEUWARDEN • AKKRUM • SNEEK • JOURE • HEERENVEEN • WOLVEGA

17.20 – 17.30 uur
17.30 – 18.00 uur

Geothermie in Elfstedenhal met Dijkstra Draisma

Bouwgroep Dijkstra Draisma is één van de grootste bouwbedrijven van Noord-Nederland. Van gebouwen zoals de renovatie van de Blokhuispoort tot het energieneutraal maken honderden huizen en de uitvoer van geothermieprojecten zoals in de IJshal in Leeuwarden. Folkert Linnemans van het bouwbedrijf neemt ons mee in de IJshal om meer te vertellen over deze innovatieve bouw!

Locatie: Elfstedenhal, Fryslânplein 1, Leeuwarden

18.00 – 18.30 uur

Circulair Kuch Bier proeven – van oud brood bier maken

Speciaal voor de Culturele Hoofdstad 2018 heeft Jornt de Boer een kleine brouwerij opgetuigd waar bier wordt gemaakt van oud brood! Wij horen kort zijn verhaal en mogen een slokje proeven.

Locatie: Elfstedenhal, Fryslânplein 1, Leeuwarden

18.30 – 20.00 uur

Stampot buffet in Elfstedenhal

Locatie: Elfstedenhal, Fryslânplein 1, Leeuwarden

20.30 – 22.00 uur

Slotconcert met oa zangers Syb van der Ploeg en Piter Wilkens

We sluiten onze tourdag af met zanger Syb van der Ploeg en negen andere Friese artiesten die aandacht willen vragen voor een Fossylfry Fryslân. Klik [hier](#) voor meer informatie. Zangers Syb van der Ploeg en Piter Wilkens een nieuwe singel 'Leven van de Wind' speciaal over duurzaamheid geschreven. Alle Friese artiesten laten zich horen die avond.

Locatie: Elfstedenhal, Fryslânplein 1, Leeuwarden

21.50 – 22.05 uur

22.05 – 22.45 uur

(trein 22.08 of 22.36 naar Akkrum – Den Haag/Utrecht)

Slapen in Akkrum

We kunnen in het mooie Akkrum slapen:

- in hotel restaurant Goerres, Kanadeeskestrjitte 45, Akkrum
 - of op boten bij het Drijfveer, Ulbe Twijnstrawei 31, Akkrum, www.drijfveer.nl
- Laat vooral even aan ons weten of u hier gebruik van wilt maken!

provincje fryslân
provincie fryslân

GEMEENTE

ELFWEGENTOCHT
TWEË WEKEN FEEST ZONDER EEN DRUPPEL BENZINE

ZO
8.10

T/M

DI
10.10

Urgenda

fietst door Friesland

GROU • REDUZUM • LEEUWARDEN • AKKRUM • SNEEK • JOURE • HEERENVEEN • WOLVEGA

Programma maandag 9 oktober – 75 km fietsen (Akkrum, Sneek, Oudega W, Joure, Heerenveen)

9.00 – 9.30 uur

Startschot Elfwegen Proloog

We verzamelen deze dag samen met een tiental enthousiaste MKB-bedrijven die vanaf vandaag een week lang zonder benzine en diesel reizen. Dit als voorproef op de grote unieke actie van 1 t/m 14 juli 2018: de Elfwegentocht, twee weken reizen zonder benzine en diesel in heel Friesland. Meer informatie vindt u hier: www.elfwegentocht.nl De start van deze proloog zal worden gevierd en een aantal bedrijven vertelt hoe ze komende week duurzaam gaan reizen. Diverse alternatieven worden besproken: fietsen, high speedbike, o.v., elektrische (deel)auto, groen gas van Orange Gas of met blauwe diesel. Van start gaan onder meer: Future Fuels, Biolease, Frisianmotors, Friesland Lease, Ekwadraat, MVO Connect, Sijperda Verhuur, Fse, MG Electronics, Zaak van interactie en Dzyzzion. 'Freonen' bestuurslid Trudie Timmermans geeft de aftrap!
Locatie: Heechein 42, Akkrum - Koffie bij Kromme Knilles

09.30 – 10.45 uur
10.45 – 11.15 uur

Bezoek Sijperda Verhuur

Andre Buwalda neemt ons mee in zijn ambities voor de duurzame verhuurtak van Sijperda Verhuur met oa nu al E-aggregaten en elektrische hoogwerkers. Maar ook laadpalen, groen gas en elektrische auto's zijn vanaf heden de gewoonste zaak voor dit bedrijf!

Locatie: Pieter Zeemanstraat 4, Sneek

11.15 – 11.20 uur
11.20 – 11.30 uur

Inspiratie bezoek Tankstation Feestje voor Elfwegentocht

Bij een pompstation in Sneek maken we een stop en gaan we met een aantal pomphouders ter plekke brainstormen over de 'functie van een tankstation' tijdens de Elfwegentocht. Gaan we hier feestjes maken? Een plek met koffie en ijs? Of juist een ruilplek die twee weken gezelligheid geeft?

Harold Veenema van Veenema Oil vertelt over de verandering in zijn branche.

Locatie: Tankstation, Oude Oppenhuizerweg 2, Sneek

provincje fryslân
provincie fryslân

GEMEENTE

ELFWEGENTOCHT
TWEDE WEEKEN FEEST ZONDER EEN DRUPPEL BENZINE

ZO
8.10

T/M

DI
10.10

Urgenda

fietst door Friesland

GROU • REDUZUM • LEEUWARDEN • AKKRUM • SNEEK • JOURE • HEERENVEEN • WOLVEGA

11.30 – 12.30 uur
12.30 – 13.15 uur

Bezoek hennephuis (& Freon Lekkere Trek)

Het eerste kalkhennephuis van Nederland staat in Oudega. Huub en Esther Lambriex willen graag deze manier van bouwen bij meer mensen onder de aandacht brengen. Wij krijgen tijdens de fietstocht een korte uitleg en rondleiding. Zie voor meer informatie www.inmetenvandenatuur.nl

U kunt zich hier ook laten verwennen door de (bijna elektrische) foodtruck van Lekkere Trek Met oa eerlijk vega taartje met Waldbeantjes en kaas en vega pompoensoep.

Locatie: Feandyk 6, Oudega Sudwest-Fryslân

13.15 – 15.30 uur
15.30 – 16.00 uur

Wierda Hybrid Technologies

De Electric PTO betonmixer en autolaadkraan zijn voorbeelden van producten die brandstofbesparing, enorme geluidsreductie en vermindering van CO₂-uitstoot laten zien. Wij nemen een kijkje in de hal van Wierda Hybrid Technologies die sinds deze week open is! Het Zwielercentrum haakt ook aan om de fietsbanden te checken!

Locatie: Transportwei 1, Joure

16.00 – 17.00 uur
17.30 – 20.00 uur

Elfwegentocht sessie in Thialf met Friese wethouders en diverse freonen zoals Frisian Motors, Feenstra's Installatiebedrijf Schettens, Orange Gas en de Zonnebootrace. Inclusief dinerbuffet!

17.30 Inloop met kleine hapjes en drankjes

17.45 Thialf over energiereductie, dak vol zonnepanelen en de ambitie om in 2020 energieneutraal te zijn.

18.00 Uitleg over de Elfwegentocht door projectleider Tsjeard Hofstra en Marjan Minnesma: hoe maken we met de hele 'mienskip' twee weken een elf wegen feest?

18.20 Brainstorm met freonen, wethouders en enthousiastelingen

19.00 Dinerbuffet en napraten

provinsje fryslân
provincie fryslân

ELFWEGENTOCHT
TWEË WEKEN FEEST ZONDER EEN DRUPPEL BENZINE

ZO
8.10

T/M

DI
10.10

Urgenda

fietst door Friesland

GROU • REDUZUM • LEEUWARDEN • AKKRUM • SNEEK • JOURE • HEERENVEEN • WOLVEGA

19.30 Rondleiding Thialf met oa ijsmeester Beert Boomsma en kijkje in de techniekruimte

Locatie: Pim Mulierlaan 1, Heerenveen

20.00 – 20.25 uur

20.25 – 20.30 uur

(trein 20.29 uur richting Wolvega) of doorfietsen naar Wolvega.

Slapen in Wolvega www.hotelwolvega.nl

Locatie: Atalanta 10

Programma dinsdag 10 oktober, Dag van de Duurzaamheid (Wolvega, Sonnega, Leeuwarden)

09.00 – 09.30 uur

Officiële marking van 1^e overstapplek Elfwegentocht in Wolvega

Voor de Elfwegentocht wordt een overstapplek gecreëerd in Rijkswaterstaat zodat vanaf daar alle reizigers kunnen overstappen op trein, elektrische bus of boot, elektrische fiets, elektrische auto of groen gas auto. Zwaarder vervoer kan vanaf hier verder op 'blauwe diesel'. Dit is natuurlijk een mooi fotomoment!

Locatie: verzamelen bij vd Valk Hotel, Atalanta 10, Wolvega (oksel van afrit 8 op A32)

09.30 – 09.45 uur

09.45 – 10.15 uur

Linde College met zonnepanelen!

Locatie beheerder Kees Heida van het Linde College vertelt over de verduurzaming van zijn gebouw. Het Linde College met 1350 leerlingen is een VMBO school die al jaren bezig is om het gebouw te verduurzamen. Het begon met LED-verlichting. Samen met het schoolbestuur OVO Zaanstad heeft de stichting SVO Wolvega/Steenwijk een Europese aanbesteding gedaan om tegelijkertijd op 6 middelbare scholen (in Wolvega, Steenwijk en Zaandam)

provincje fryslân
provincie fryslân

GEMEENTE

ELFWEGENTOCHT
TWEË WEKEN FEEST ZONDER EEN DRUPPEL BENZINE

ZO
8.10

T/M

DI
10.10

Urgenda

fietst door Friesland

GROU • REDUZUM • LEEUWARDEN • AKKRUM • SNEEK • JOURE • HEERENVEEN • WOLVEGA

circa 5000 zonnepanelen te leggen. Een mooi voorbeeld van de schooldakrevolutie. Een leerling van de technasium opleiding vertelt over de zonnebootrace!

Locatie: Linde College, Drafsportlaan 22, Wolvega

10.15 – 10.30 uur
10.30 – 11.00 uur

Bezoek huis van Gertrud van Leeuwen

Bevlogen Raadslid van Gemeente Weststellingwerf Gertrud van Leeuwen heeft al 22 jaar een energieneutraal huis en doet dit jaar voor de 9^e keer mee met de Dag van de Duurzaamheid. Ze vertelt ons waarom en neemt ons verder mee! Ook wethouder Frans Kloosterman fietst vandaag een stuk mee.

Locatie: Oppers 112, Sonnega

11.00 – 11.10 uur
11.10 – 11.40 uur

Boerderij Reuvekamp over de friese bodem

Boerderij Reuvekamp is een melkveehouderij met 125 koeien en 2 melkrobots en een serre stal die de laatste jaren bezig is met warmte terugwinning uit melk. Verder praten we met hun verder over hun ambities en over bodemuitputting. Vanuit Circulair Friesland zal Christiaan Kuipers hier iets over vertellen.

Locatie: Pieter Stuyvesantweg 67, Sonnega

11.40 – 12.00 uur
12.00 – 12.45 uur

Homecenter en Meubelzaak

Directeur Piet Kapinga laat ons het Homecenter dak zien waar 15.000 zonnepanelen op liggen en we nemen een kijkje bij de 72 gratis auto oplaadpunten en 44 fiets oplaadpunten op hun parkeerterrein. Daarnaast gaan ze voorafgaand aan de Elfwegentocht ook nog eens zeker 4000 panelen in Leeuwarden leggen en komen daar ook zeker 12 gratis oplaadpunten voor auto's. We krijgen hier ook een lekker broodje!

Locatie: Frisaxstraat 12, Wolvega

12.45 – 13.15 uur

13.15 – 14.30 uur

(trein van 13.08 of 13.21 richting Leeuwarden)

provincje fryslân
provincie fryslân

GEMEENTE

gemeente
Weststellingwerf

DE FRYSKE MARREN

Gemeente
Súdwest-Fryslân

ELFWEGENTOCHT
TWEË WEKEN FEEST ZONDER EEN DRUPPEL BENZINE

GROOTOUDERS
VOOR HET KLIMAAT

10/10
DAGVANDE
DUURZAAMHEID

Green Key

greonen fan
FOSSYLFRIJ
FRYSLÂN

CIRCULAIR
FRIESLAND

ZO
8.10

T/M

DI
10.10

Urgenda

fietst door Friesland

GROU • REDUZUM • LEEUWARDEN • AKKRUM • SNEEK • JOURE • HEERENVEEN • WOLVEGA

14.30 – 14.40 uur
14.45 – 15.00 uur

Elfwegentocht persmoment in Leeuwarden met Colleges van Bestuur MBO/HBO scholen en de Friese scholieren!

Voor de Kanselarij zullen zes Colleges van Bestuur van alle MBO en HBO scholen uit Friesland met elkaar de aftrap geven voor het duurzaam schooljaar 2017-2018. Heel concreet bekrachtigen zij vanmiddag hun inzet om de Elfwegentocht (twee weken reizen zonder benzine en diesel in heel Friesland) tot een groot succes te maken. Met het bereiken van alle 50.000 Friese scholieren en studenten moet het toch lukken om iedereen er van te overtuigen tussen 1 t/m 14 juli 2018 fossielvrij te reizen?

Ook zangers Syb van de Ploeg, Piter Wilkens en Johannes Rypma zullen hier het Elfwegentocht lied laten horen!

Locatie: Kanselarij, Turfmarkt 11, Leeuwarden

18.00 – 22.00 uur

Trouw Duurzame 100

Het Urgenda team eindigt de dag in Amsterdam bij de uitreiking van de Duurzame 100 in Pakhuis de Zwijger.

Locatie: Piet Heinkade 179, Amsterdam

Volg de tour via Twitter @urgenda #dvdd17 Instagram @urgendaNL en Facebook.com/urgenda Bekijk de video's van de tour op www.urgenda.tv Kijk voor het laatste, volledige programma op www.urgenda.nl. Interesse om een dag mee op stap te gaan of vragen? Stuur een mailtje naar annelies.bol@urgenda.nl

provincje fryslân
provincie fryslân

GEMEENTE

ELFWEGENTOCHT
TWEË WEKEN FEEST ZONDER EEN DRUPPEL BENZINE

